

ANALÝZA VYUŽÍVANIA IKT V PROCESE VZDELÁVANIA

Iveta Kremeňová*, Juraj Fabuš, Jana Beňušová

Abstract: Modern education - an increasingly resonant theme in every society. The article presents the results of the analysis of the use of ICT in the education process at selected secondary school in Žilina. Based on the current state of modern education, we conducted primary marketing research, which we can understand as successive follow-up steps, which are logically arranged and defined in the two main phases - the preparatory and the implementation phases. The results of the two phases are the subject of our article.

Keywords: education process, marketing research, analysis, ICT.

Úvod

Moderné vzdelávanie – stále viac rezonujúca téma v každej spoločnosti. Vlády mnohých štátov vyvíjajú nemalé úsilie vo vypracovaní stratégií, štúdií, programov, projektov, analýz, prieskumov, ktoré majú napomôcť k zlepšeniu vzdelávacieho procesu v krajine. Je to nutná odozva na stále rýchlejšie sa rozvíjajúcu informačnú spoločnosť, poznatkovú ekonomiku. Veda, technika, nové technológie sa rozvíjajú skokom. Vzdelávací proces musí nastúpiť na rovnaké tempo, ak nechce zaostávať, či sa stať brzdou rozvoja ostatných sfér života spoločnosti.

V článku sú uvedené výsledky analýzy využívania IKT v procese vzdelávania na vybranej strednej škole v Žiline, realizované v rámci diplomovej práce. Vychádzali sme zo súčasného stavu moderného vzdelávania tak, že sme uskutočnili primárny marketingový výskum, ktorý môžeme chápať ako postupnosť na seba nadväzujúcich krokov, ktoré sú logicky usporiadané a vymedzené v rámci dvoch hlavných fáz – prípravnej a realizačnej fázy. Výsledky realizácie obidvoch fáz sú predmetom nášho článku.

1. Prípravná fáza v procese marketingového výskumu

Samotnému marketingovému výskumu predchádza prípravná fáza, ktorá pozostáva z definovania a vypracovania nasledujúcich častí.

1.1. Vytýčenie výskumného problému, cieľov a predpokladov

Proces marketingového výskumu sa začína formulovaním výskumného problému, ktorý predstavuje najzložitejší krok. V našom článku sme si vytýčili ako hlavný problém marketingového výskumu – zvýšenie úrovne moderného vzdelávania na strednej škole

* Doc. Ing. Iveta Kremeňová, PhD., Katedra spojov, FPEDAS, Žilinská univerzita v Žiline, tel.: +421911170970, e-mail: iveta.kremenova@fpedas.uniza.sk

Ing. Juraj Fabuš, PhD., Katedra spojov, FPEDAS, Žilinská univerzita v Žiline, e-mail: juraj.fabus@fpedas.uniza.sk

Ing. Jana Beňušová, externá doktorandka FPEDAS, Žilinská univerzita v Žiline, jana.benusova@fpedas.uniza.sk

v Žiline. Na základe jednotlivých odpovedí žiakov a pedagógov školy zistíme stav – úroveň, postoje i nedostatky v rámci moderného vzdelávania.

V nadväznosti na stanovený problém a s využitím teoretických východísk danej problematiky sme si zadefinovali tri základné ciele primárneho marketingového výskumu, ktoré chceme ním dosiahnuť:

1. Zistiť súčasnú vybavenosť školy modernou didaktickou technikou.
2. Odhaliť postoj pedagógov a žiakov školy k modernému vzdelávaniu.
3. Zistiť úroveň využívania informačno-komunikačných technológií v procese vzdelávania s aplikovaním moderných vyučovacích metód.

Nami vytýčené ciele budú slúžiť ako podklad na vytvorenie výskumných predpokladov, ktoré na základe podrobnej analýzy získaných údajov budeme v práci overovať. Približné stanovenie jednotlivých percent pri nasledovných výskumných predpokladoch je podložené výsledkami podobných prieskumov, ktoré boli uskutočnené v oblasti digitálnej gramotnosti či vybavenosti škôl na Slovensku i v zahraničí.

Pracovné výskumné predpoklady moderného vzdelávania sme si stanovili nasledovne:

- P1: Maximálne 49 % respondentov využíva internet každodenne.
 P2: Minimálne 55 % respondentov preferuje moderné vzdelávanie s využitím moderných metód a IKT pred tradičnou výučbou.
 P3: Maximálne 52 % respondentov získava nové vedomosti a zručnosti na internete.
 P4: Viac ako 65 % respondentov si bude myslieť, že je potrebné inovovať vzdelávací proces na vybranej škole.

1.2. Plán výskumu

Posledným, no dôležitým krokom prípravnej fázy výskumného procesu je zostavenie plánu výskumu. V tejto časti sa zameriame na charakteristiku jednotlivých špecifik, ktoré sú uvedené v nasledovnej tabuľke.

Tabuľka 1. Plán výskumu

Typ výskumu, druhy a zdroje údajov	prieskum: kvantitatívny údaje: primárne zdroj: oslovení respondenti
Metóda zberu údajov	dopytovanie
Technika zberu údajov	dopytovanie: elektronické miesto zberu: stredná škola v Žiline
Veľkosť výskumnej vzorky	cieľový súbor: 111 respondentov (výpočet je uvedený v pôvodnej DP, príloha K)
Metóda analýzy údajov	MS Office (Excel) – percentuálne vyjadrenia transformované do grafickej podoby
Úlohy výskumníkov	realizácia a spracovanie získaných údajov sú uskutočnené samotným autorom diplomovej práce
Harmonogram	trvanie prieskumu: 06.02.2017 – 14.02.2017 (podrobnejšie rozpracovanie harmonogramu je uvedené v DP, v prílohe L)
Spôsoby testovania výskumu	predtest dotazníka na vzorke 5 respondentov

Zdroj: *Autor*

Cieľovou skupinou primárneho marketingového výskumu diplomovej práce sú žiaci a pedagógovia, ktorí navštevujú vybranú strednú školu v Žiline. Informácie o ich počte sme získali z aktuálnych interných údajov školy a sú uvedené v tabuľke č. 2.

Tabuľka 2. Cieľová skupina primárneho výskumu

Cieľová skupina	Ročník				SPOLU
	1.	2.	3.	4.	
Žiaci	84	115	86	103	388
Pedagógovia					37

Zdroj: *Autor*

Ako základnú metódu zberu primárnych údajov sme sa rozhodli použiť **elektronické dopytovanie**, v rámci ktorej bol zostavený dotazník. Ide o štruktúrovaný súbor otázok, formulár obsahujúci otázky v presne stanovenom poradí, na ktoré respondent má odpovedať. Pri jeho tvorbe sme postupovali tak, aby sme dodržali základnú štruktúru dotazníka a tiež sme kládli dôraz na štylizáciu jednotlivých otázok.

2. Realizačná fáza marketingového výskumu

V rámci realizačnej fázy marketingového výskumu sme sa zamerali na podrobnejšie rozpracovanie nasledovných krokov.

2.1. Zber údajov

Zber požadovaných údajov prebiehal podľa stanoveného harmonogramu uvedeného v pláne výskumu na strednej škole v Žiline elektronickou formou dotazníka. Pre správnosť uskutočnenia výskumu sme oslovili viac ako 111 respondentov, pričom táto hodnota predstavuje veľkosť výskumnej vzorky. Keďže sme potenciálnych respondentov oslovili priamo vo vybranej škole na jednotlivých vyučovacích hodinách, pri vytváraní dotazníka sme sa nezaoberali filtračnou otázkou. Z celkového množstva oslovených respondentov sme získali 158 spätných odpovedí, pričom každý respondent vyhovoval našej cieľovej skupine. Do vyplnenia elektronického dotazníka sa zapojilo 146 žiakov a 12 pedagógov.

2.2. Spracovanie a analýza získaných údajov

Na zjednodušenie spracovania údajov, ktoré sme získali zo vzdelávacej inštitúcie sme využili štatistické výpočtové prostredie – konkrétne tabuľkový procesor Microsoft Excel. Zo získaných údajov bolo potrebné vytvoriť pomocné tabuľky k jednotlivým otázkam – prostredníctvom využitia filtrovania. Nami zhotovené tabuľky sme následne transformovali do podoby grafov. Tie umožňujú lepšie vyjadriť a skúmať vzťahy medzi premennými i uskutočniť jednoduché porovnanie.

2.3. Interpretácia výsledkov výskumu

Výsledky výskumu pre lepšiu vypovedaciu schopnosť boli transformované do rôznych typov grafov v jednotných farbách. Pre otázky charakterizujúce respondenta – identifikačné otázky – sme použili koláčové grafy. Vyhodnotenie výsledkov výskumu z pohľadu žiakov v jednotlivých ročníkoch sme uviedli len ku niektorým otázkam, vzhľadom na rozsah článku.

Marketingového výskumu zameraného na moderné vzdelávanie na strednej škole v Žiline sa zúčastnilo 82 % respondentov ženského pohlavia a len 18 % mužov.

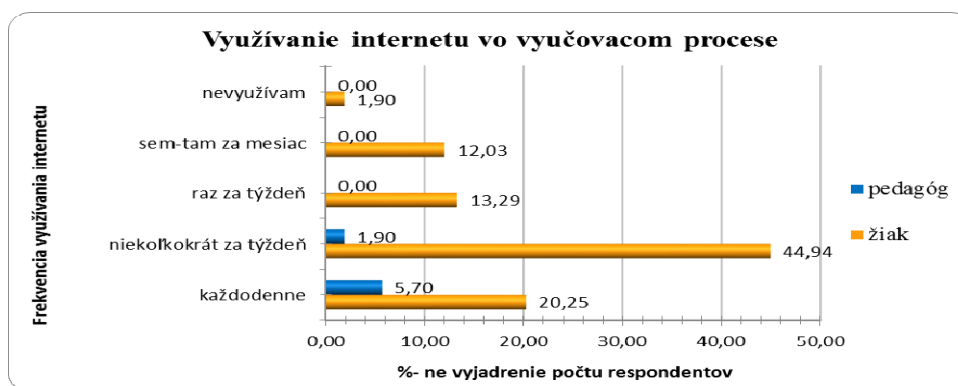
Zo 158 respondentov tvorilo až 92 % žiakov. Zvyšných 8 % predstavovali respondenti, ktorí označili odpoveď pedagóg.

Zo 148 respondentov, ktorí označili odpoveď žiak, sme následne rozlišovali, ktorí ročník navštevujú.

Najväčšie zastúpenie respondentov – žiakov na elektronickom dopytovaní tvorili žiaci štvrtého ročníka (38 %). Druhou najpočetnejšou skupinou boli žiaci navštevujúci prvý ročník (24 %), pričom najmenšia hodnota pripadá na žiakov tretieho ročníka (16 %), (**Otázky1-3**).

Otázka č. 4 – Ako často využívate internet vo vyučovacom procese?

Obrázok 4 vypovedá o frekvencii využívania internetu vo vyučovacom procese z pohľadu žiakov i pedagógov.

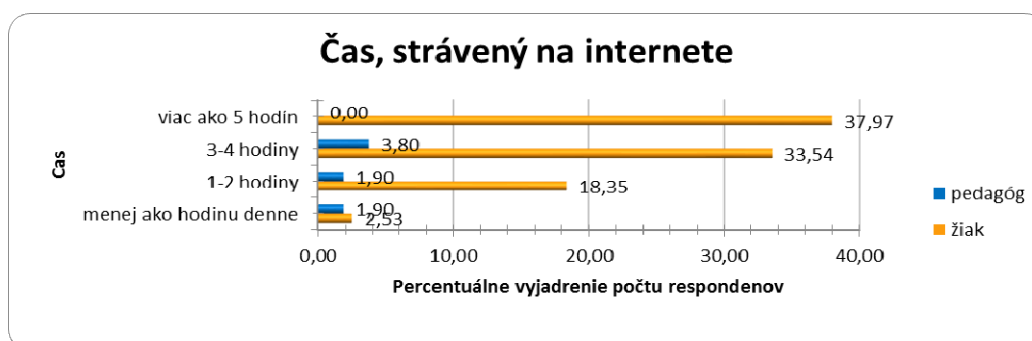

Obrázok 4. Frekvencia využívania internetu vo vyučovaní (Zdroj: Autor)

Výskumom sme preukázali, že pohľady na frekvenciu využívania internetu vo vzdelávaní sa rôznia. Kým u pedagógov je najčastejšie označovanou možnosťou každodenne (5,70 %), u žiakov je najvyššie percento pri možnosti niekoľkokrát za týždeň (44,94 %). Vo väčšej miere sú zastúpené i odpovede žiakov raz za týždeň či sem-tam za mesiac – tieto výsledky môžeme označiť do istej miery za znepokojivé.

Otázka č. 5 – Ako dlho trávite čas na internete (denne) ?

Trávenie času na internete je jedným z ukazovateľov, ktorý vypovedá o tom, ako využíva voľný čas naša cieľová skupina nielen v škole, ale i mimo nej. Odpovede každodenných užívateľov sú zobrazené na nasledovnom obrázku.

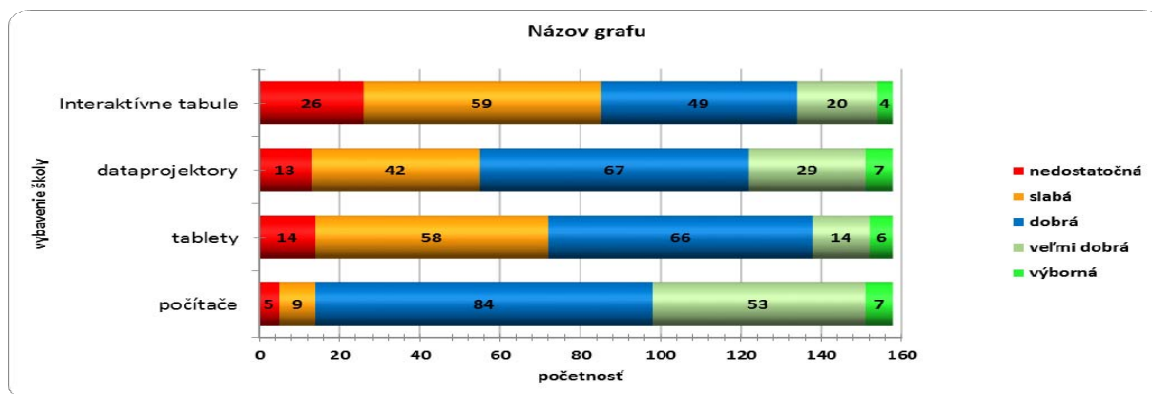

Obrázok 5. Frekvencia denného využívania internetu (Zdroj: Autor)

Výskumom sme preukázali, že %-ne vyjadrenie počtu respondentov sa postupne zvyšovalo s narastajúcou frekvenciou využívania internetu, pričom rozdiely medzi žiakmi a pedagógmi boli výrazné. Až 37,97 % respondentov (žiakov) trávi viac ako 5 hodín denne na internete, a však túto možnosť neoznačil ani jeden z pedagógov. Rovnaký počet pedagógov (1,90 %) sme zaznamenali pri možnostiach trávenia času na internete – menej ako hodinu denne a 1-2 hodiny.

Otázka č. 6 – Posúďte vybavenosť školy informačno-komunikačnými technológiami.

Tento indikátor je však do značnej miery ovplyvnený veľkosťou školy i jej finančnými prostriedkami. Nasledujúci obrázok vypovedá o celkovom postoji respondentov k vybavenosti školy modernými informačno-komunikačnými technológiami.

Obrázok 6. Vybavenosť školy IKT (Zdroj: Autor)

Obrázok 6 zobrazuje skutočnosť, že škola prevažne disponuje dobrou vybavenosťou IKT. Z hľadiska vybavenosti školy počítačmi prevažuje odpoveď dobrá, ktorú označilo až 84 respondentov (53,16 %). Vysoký počet odpovedí – 53 sme zaznamenali i pri možnosti veľmi dobrá, ktorá predstavuje 33,54 %.

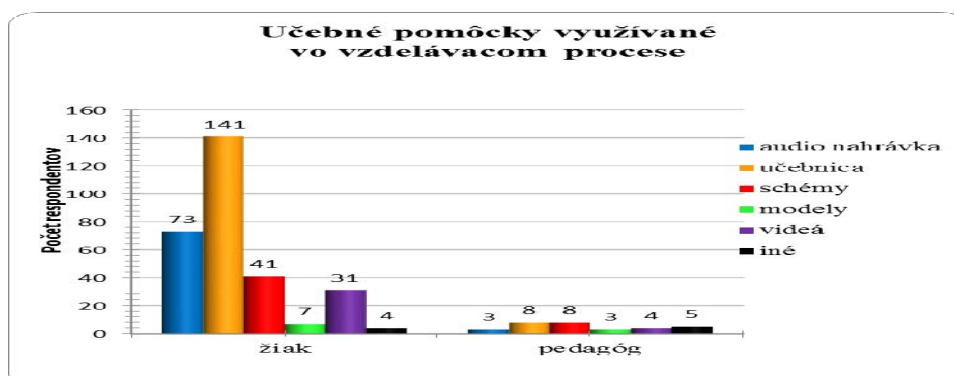
Vybavenosť školy modernou didaktickou technikou, ako sú tablety, tiež respondenti označili za dobrú. K tejto možnosti sa priklonilo 66 respondentov, čo predstavuje 41,77 %. Znepokojujúci výsledok môžeme spozorovať pri možnosti slabá, ktorú označilo až 58 respondentov (36,71 %), ale i pri možnosti výborná (3,80 %).

Z hľadiska vybavenosti školy dataprotektormi, boli výsledky podobné ako u predchádzajúcich dvoch typov didaktickej techniky, tzn. najväčší počet respondentov sme zaznamenali opäť pri možnosti dobrá – 67, čo predstavuje 42,41 %.

Rozdiel môžeme vidieť až pri vybavenosti školy interaktívnymi tabuľami. Až 59 respondentov (37,34 %) sa priklonilo k možnosti slabá, pričom vysoký a znepokojujúci počet odpovedí môžeme vidieť i pri možnosti nedostatočná – 26 respondentov. Taktiež negatívne môžeme hodnotiť počet respondentov pri odpovedi výborná.

Otázka č. 7 – S ktorými učebnými pomôckami prichádzate do styku najčastejšie?

Otázka s viacerými odpoveďami nám pomohla odhaliť, ktoré učebné pomôcky sú najčastejšie využívané vo vzdelávacom procese. Pri jej formulovaní sme sa opierali nielen o teoretické znalosti, ale i o osobné skúsenosti. Otázka bola žiakom predložená v poradovom čísle sedem a pedagógom pod číslom šesť. Výsledky sú zaznamenané na Obrázku 7.

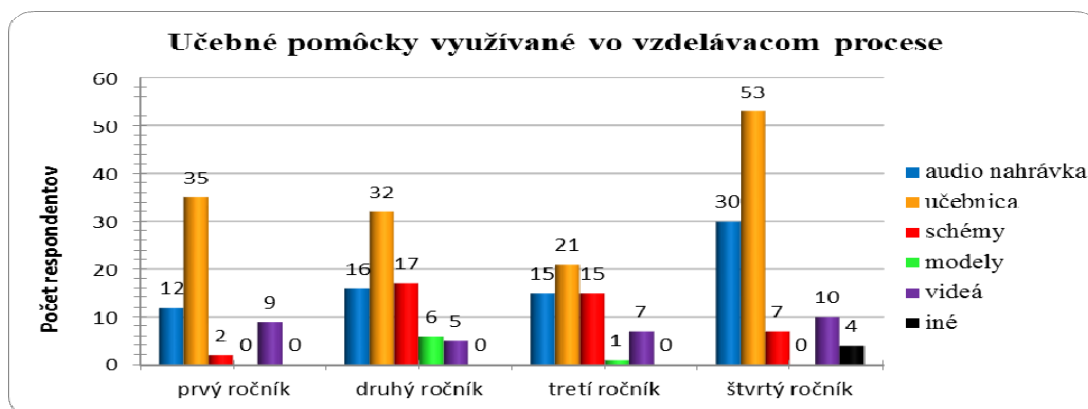

Obrázok 7. Učebné pomôcky vo vzdelávaní (Zdroj: Autor)

Z odpovedí jednotlivých respondentov sme zistili, že najčastejšie využívanou učebnou pomôckou je učebnica, ktorú môžeme považovať za tradičnú učebnú pomôcku. Túto možnosť označilo až 141 žiakov a 8 pedagógov. Naopak najnižší počet hlasov sme zaznamenali pri

modeloch, ktoré sa vo vzdelávacom procese až tak nevyužívajú, čo môžeme potvrdiť i z vlastnej skúsenosti. Zaujímavý počet respondentov zobrazuje možnosť videá, ktoré sú považované viacerými odborníkmi za modernú učebnú pomôcku. Práve tie budeme uplatňovať i pri samotnej tvorbe učebnej pomôcky – webovej stránky. Z obrázku môžeme vyčítať i to, že respondenti označovali aj odpoveď „Iné“. Medzi ďalšie učebné pomôcky, s ktorými prichádzajú respondenti do styku, môžeme zaradiť praktické ukážky, počítačové programy, prezentácie či digitálne materiály.

Potvrdenie týchto zistení zobrazuje i nasledujúci obrázok 7a., v ktorom sme graficky znázornili odpovede žiakov v jednotlivých ročníkoch. Z obrázku 7a. môžeme vyčítať, že v prvom ročníku sa žiaci najčastejšie stretávajú s učebnicou a audio nahrávkami, pričom najmenej prichádzajú do styku so schémami či modelmi. U žiakov druhého ročníka sme zaznamenali odpovede s najvyšším počtom – učebnica (32 hlasov), schémy (17 hlasov) a audio nahrávka (16 hlasov). Najnižší počet žiakov označilo možnosť videá. Žiaci tretích ročníkov taktiež najčastejšie využívajú učebnicu, avšak rovnaký počet odpovedí získali možnosti audio nahrávka a schémy. U žiakov štvrtých ročníkov boli výsledky podobné s tým rozdielom, že najmenší počet respondentov sa priklonil k možnostiam schémy (7 respondentov) a modely.

Obrázok 7a. Učebné pomôcky využívané v jednotlivých ročníkoch (Zdroj: Autor)

Otázka č. 8 – Akú didaktickú techniku využívate na hodinách najčastejšie?

Na zvýšenie moderného vzdelávania sa na Obchodnej akadémii používa viacero typov didaktickej techniky, prostredníctvom ktorej sú do vzdelávacieho procesu implementované učebné pomôcky. O ich využití vypovedá Obrázok 26.

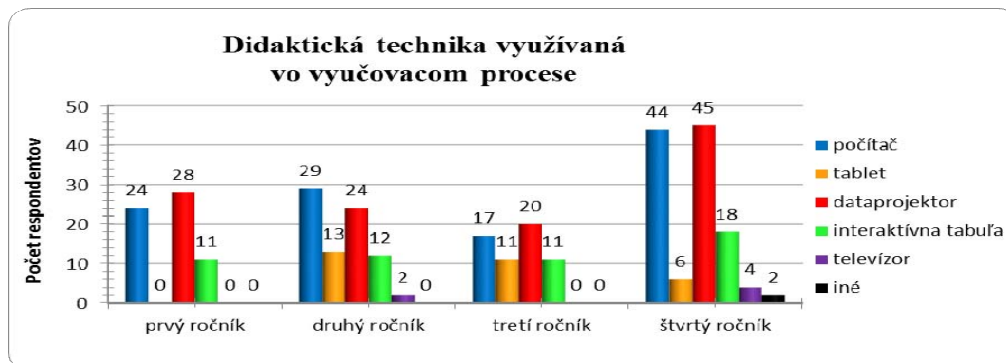

Obrázok 8. Didaktická technika (Zdroj: Autor)

Najčastejšie využívanou didaktickou technikou je z pohľadu žiakov dataprojektor, ale i počítač, ktorý získal 114 hlasov. Práve tieto možnosti boli najčastejšie označované i u pedagógov (12 respondentov), tzn. každý z nami oslovených pedagógov označil tieto možnosti. Výrazný rozdiel vo využívaní didaktickej techniky môžeme spozorovať pri tablete

– túto možnosť označilo 30 žiakov, ale iba jeden z pedagógov. Medzi odpovede s najnižším počtom respondentov zaraďujeme televízor – túto skutočnosť vieme podložiť najmä tým, že na danej škole sa nachádza len 1 televízor.

Na to, aby sme správne vyhodnotili úroveň moderného vzdelávania poukázali sme i na využívanie didaktickej techniky v jednotlivých ročníkoch – pozri Obrázok 8a.

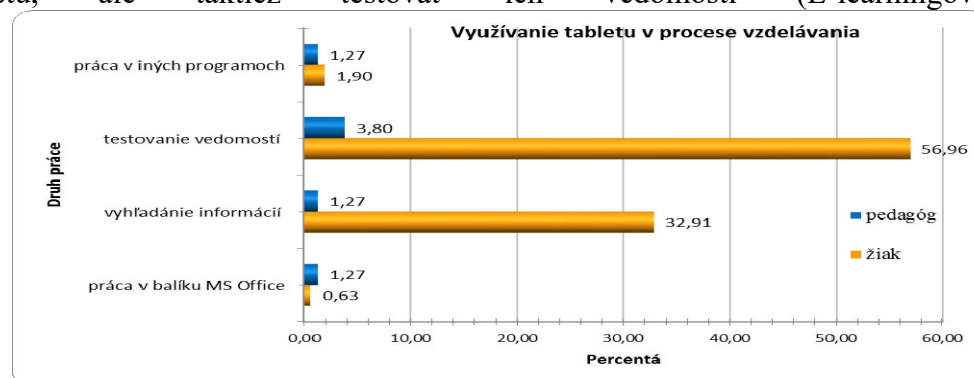

Obrázok 8a. Didaktická technika využívaná v jednotlivých ročníkoch (Zdroj: Autor)

Obrázok potvrdzuje skutočnosť, že najčastejšie využívanou didaktickou technikou v každom ročníku je počítač a dataprojektor. Vysoký, pomerne rovnaký počet odpovedí, sme zaznamenali aj pri možnosti tablet a interaktívna tabuľa okrem prvého a štvrtého ročníka. Výskum preukázal, že žiaci prvých ročníkov nepracujú na hodinách s tabletom ani nezdokonaľujú svoje vedomosti prostredníctvom televízora. Dvaja žiaci štvrtého ročníka označili i možnosť „Iné“, avšak uviedli ako ďalšiu možnosť učebnicu, ktorú za didaktickú techniku nepovažujeme.

Otázka č. 9 – Tablet je využívaný v procese vzdelávania predovšetkým na:

Tablet, ako jeden z moderných prostriedkov didaktickej techniky je pomerne často implementovaný do procesu výučby nielen na Slovensku, ale i v zahraničí. Prostredníctvom neho môžu pedagógovia nielen rozširovať vedomosti žiakov s využitím rôznych programov či internetu, ale taktiež testovať ich vedomosti (E-learningové testy).

Obrázok 9. Tablet vo vyučovacom procese (Zdroj: Autor)

Vo výskume sa preukázalo, že najčastejšie je tablet využívaný v procese vzdelávania na testovanie vedomostí v internetovom prostredí. Túto možnosť označilo až 56,96 % žiakov a 3,80 % pedagógov. Druhou najčastejšou odpoveďou respondentov je využívanie tabletu ako prostriedku na vyhľadanie informácií na internete, pričom rovnaké percento respondentov (pedagógov) sme zaznamenali aj pri možnosti práce s tabletom v balíku MS Office (1,27 %).

Otázka č. 10 – Preferovaný typ vzdelávania

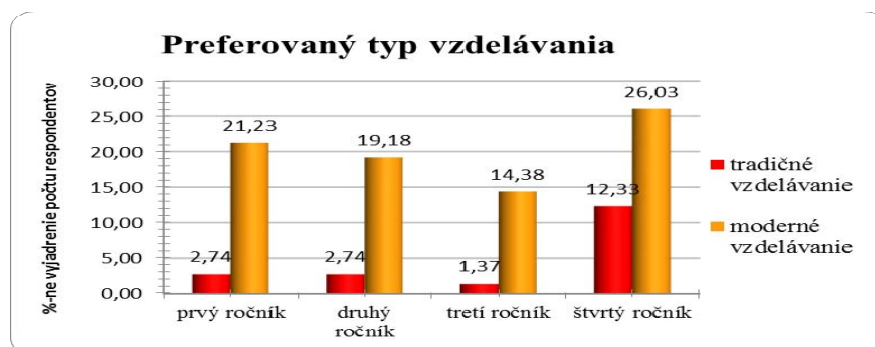
Touto formuláciou otázky sme poukázali na priamy postoj respondentov k tradičnému a modernému vzdelávaniu. Odpovede na otázku znázorňuje Obrázok 10.

Obrázok 10. Tradičné vs. moderné vzdelávanie (Zdroj: Autor)

Obrázok 29 potvrdzuje, že žiaci i pedagógovia preferujú moderné vzdelávanie s využitím IKT pred tradičnou výučbou, čo vyplynulo aj z niektorých predchádzajúcich obrázkov. Väčšina žiakov (74,68 %) preferuje moderné vzdelávanie, avšak výskum odhalil i tých, ktorí uprednostňujú tradičnú výuku (17,72 %). U pedagógov môžeme skonštatovať, že všetci (7,59 %) označili možnosť moderné vzdelávanie.

Aby sme podrobnejšie odhalili preferovaný typ vzdelávania – zamerali sme sa na spracovanie výsledkov žiakov študujúcich v jednotlivých ročníkoch. Na túto problematiku poukazuje Obrázok 10.

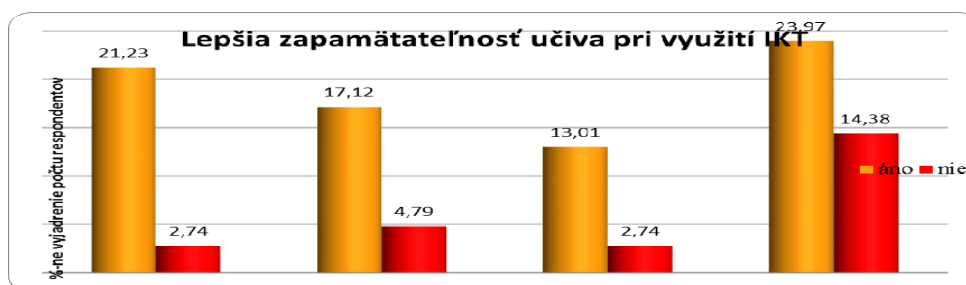

Obrázok 10. Preferovaný typ vzdelávania v jednotlivých ročníkoch (Zdroj: Autor)

Obrázok potvrdzuje skutočnosť, že u žiakov všetkých ročníkov dominuje moderné vzdelávanie pred tradičnou výukou. Niekoľkonásobne vyššie percentá počtu respondentov sme zaznamenali vo všetkých ročníkoch okrem štvrtého, kde až 12,33 % respondentov (žiacov) preferuje tradičné vzdelávanie pred moderným. Najnižší počet respondentov tradičného vzdelávania sa nachádza v treťom ročníku, iba 1,37 % respondentov označilo túto možnosť.

Otázka č. 11 – Zapamätáte si viac informácií pri využití IKT ako pri klasickej hodine?

Nadväzujúc na predchádzajúcu otázku, Obrázok 11 poukazuje na efekt moderného vzdelávania pôsobiaceho na zapamätateľnosť množstva učiva v jednotlivých ročníkoch. Táto otázka bola preto v elektronickom dotazníku predložená iba žiakom strednej odbornej školy.

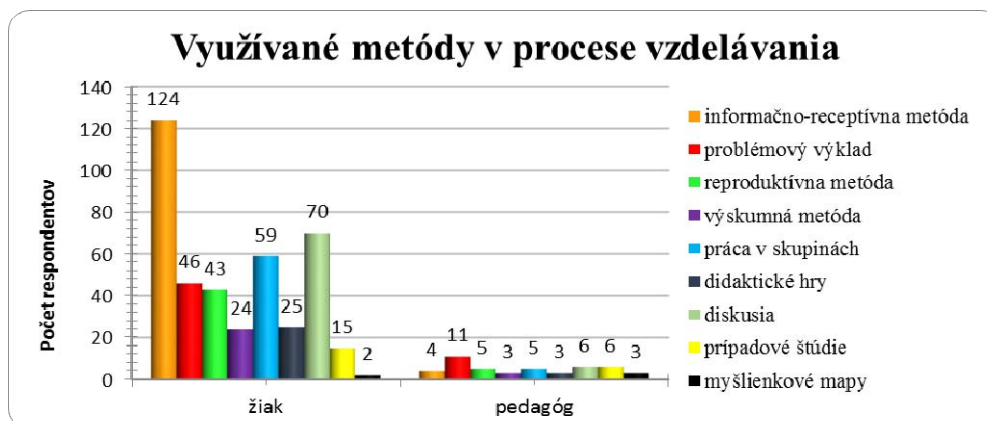

Obrázok 11. Zapamätateľnosť informácií pri využití IKT (Zdroj: Autor)

Výskumom sa preukázalo, že moderný typ vzdelávania s aplikovaním IKT má priaznivý vplyv na lepšiu zapamätateľnosť množstva informácií z prednášaného učiva. Možnosť áno celkovo označilo 75,34 % žiakov. Najväčšie rozdiely v názoroch môžeme spozorovať pri žiakoch prvého, druhého a tretieho ročníka. Pri žiakoch štvrtých ročníkov až 14,38 % žiakov označilo možnosť nie – čo môžeme do istej miery považovať za prekvapujúci výsledok.

Otázka č. 12 – Aké metódy výučby sú najčastejšie aplikované v procese vzdelávania?

Na zvýšenie úrovne moderného vzdelávania je potrebné, aby boli do vzdelávacieho procesu aplikované i moderné vyučovacie metódy. Do akej miery sa na škole využívajú, poukazuje nasledujúci obrázok. Pre správnu formuláciu otázky sme vychádzali z teoretických znalostí, pričom každú možnosť sme bližšie charakterizovali.

Obrázok 12. Využívané metódy vo vzdelávaní na OA (Zdroj: Autor)

Obrázok 12. znázorňuje využívanie tradičných i moderných metód vo vyučovacom procese. Najčastejšie využívanou metódou z pohľadu vnímania žiakov je informačno-receptívna metóda, ktorú označilo až 124 žiakov. Túto metódu považujeme za tradičnú. S modernejšími metódami prichádzajú žiaci do kontaktu o niečo menej – najvyšší počet odpovedí evidujeme pri možnostiach diskusia (70 hlasov) a práca v skupinách (59 hlasov). O niečo nižší počet odpovedí patrí opäť tradičným metódam, ako sú problémový výklad (46 hlasov) a reproduktívna metóda (43 hlasov). Najmenej žiakov označilo možnosť rozširovania vedomostí prostredníctvom myšlienkových máp, ktoré považujeme za modernú učebnú metódu. Z pohľadu pedagógov prevyšuje nad ostatnými možnosťami metóda problémový výklad, ktorá získala 11 hlasov. S najnižším, no rovnakým počtom odpovedí (3 hlasy) sme zaznamenali prevažne metódy moderné – didaktické hry, myšlienkové mapy a jednu tradičnú metódu – výskumná metóda.

Otázka č. 12a – Ako získavate nové vedomosti a zručnosti v oblasti IKT?

Otázka s viacerými možnosťami, ktorá bola predložená len pedagógom v poradovom čísle dvanásť, nám pomohla odhaliť ako a prostredníctvom čoho zdokonaľujú svoje zručnosti a vedomosti pedagógovia v oblasti IKT. O danej skutočnosti vypovedá Obrázok 34.

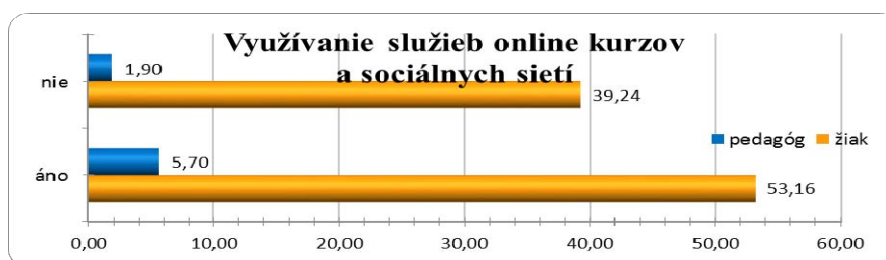

Obrázok 12a. Možnosti rozširovania vedomostí a zručností v IKT (Zdroj: Autor)

Vo vyjadreniach zúčastnených pedagógov vidíme, že najčastejšie zdokonaľujú svoje vedomosti a zručnosti v IKT samoštúdiom v internetovom prostredí. Za možnosť s druhým najvyšším počtom odpovedí – 9 hlasov, môžeme označiť školenia, ktoré realizuje stredná odborná škola na zvýšenie kvalifikácie svojich zamestnancov. Pomerne vysoký počet odpovedí (8 hlasov) sme zaznamenali aj pri možnosti spolupráce s kolegami, pričom tento typ zdokonaľovania vedomostí je na pracovisku bežný. Je prekvapujúce, že žiaden z pedagógov si neplatí kurzy iných firiem na zdokonaľovanie svojich vedomostí v oblasti IKT.

Otázka č. 13 – Využívate služby online kurzov alebo sociálnych sietí na doplnenie vedomostí?

Na rozšírenie znalostí existuje v internetovom prostredí priestor i pre túto činnosť. Množstvo webových stránok sa venuje práve vzdelávaniu a ponúka záujemcom rôzne typy školení, kurzov či certifikáty po ich absolvovaní. Nasledujúci obrázok preto znázorňuje využívanie internetu žiakmi i pedagógmi mimo vzdelávacej inštitúcie na tieto účely – doplnenie vedomostí.

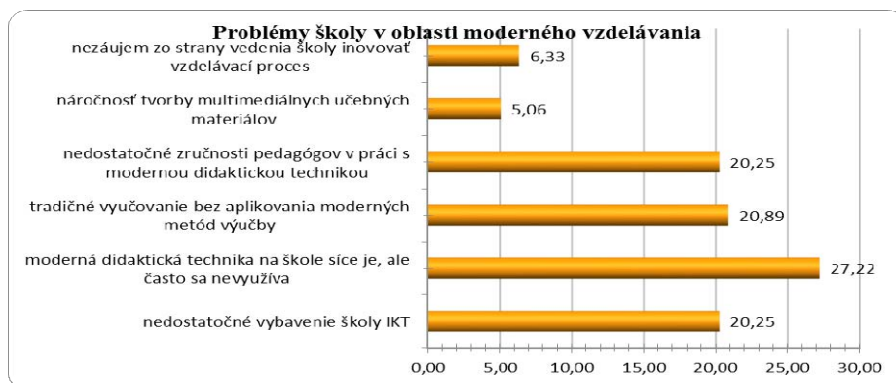

Obrázok 13. Využívanie online kurzov a sociálnych sietí na zdokonalenie znalostí (Zdroj: Autor)

Obrázok 13. preukazuje, že služby online kurzov a sociálnych sietí na podporu vzdelávania využíva 53,16 % žiakov a 5,70 % pedagógov. Pomerne vysoké percento respondentov – žiakov, sa priklonilo k možnosti nie (39,24 %), tzn. internetové prostredie slúžiace na zvýšenie úrovne vedomostí nevyužívajú. Tento výsledok je u žiakov do istej miery spôsobený súčasným trendom mladej generácie, ktorá má mimo vzdelávacieho procesu skôr iné záujmy a navštevuje iné sociálne siete.

Otázka č. 14 – Čo považujete za najväčší problém na Vašej škole v oblasti moderného vzdelávania?

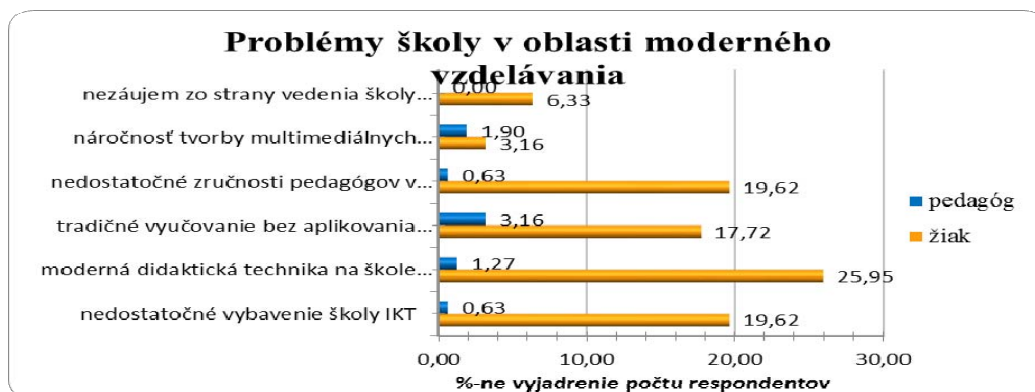
Nasledujúci obrázok vypovedá celkovo o názoroch respondentov na problémy strednej školy v oblasti moderného vzdelávania.

Obrázok 14. Problémy školy v oblasti moderného vzdelávania – všeobecne (Zdroj: Autor)

Výskumom sme preukázali, že za najväčší problém školy v oblasti moderného vzdelávania je vnímané nedostatočné využívanie modernej didaktickej techniky. K tejto možnosti sa priklonilo až 27,22 % respondentov. Vo väčšej miere boli zastúpené i problémy týkajúce sa tradičného vyučovania s nedostatočným aplikovaním moderných metód výučby (20,89 %) či nedostatočné zručnosti pedagógov a vybavenosť školy IKT, pričom tieto dve možnosti označilo rovnaký počet respondentov (20,25 %). Najmenší počet respondentov sme zaznamenali pri probléme náročnosti tvorby multimediálnych učebných materiálov – túto možnosť označilo len 5,06 % respondentov.

Potvrdenie týchto zistení zobrazuje i nasledujúci obrázok, v ktorom sme poukázali zvlášť na názory žiakov a pedagógov k danej problematike.

Obrázok 14a. Problémy školy v oblasti moderného vzdelávania z pohľadu (Zdroj: Autor)

Za najväčší problém školy žiaci považujú nedostatočné využívanie modernej didaktickej techniky – k tejto možnosti sa priklonilo, až 25,95 % žiakov. Rovnaké percento počtu žiakov (19,62 %) sme zaznamenali pri možnostiach nedostatočná vybavenosť školy IKT a nedostatočné zručnosti pedagógov v práci s modernou didaktickou technikou. V menšej miere boli zastúpené problémy týkajúce sa nezájmu vedenia inovovať vzdelávací proces (6,33 %) a náročnosť tvorby multimediálnych učebných materiálov, ktorú označilo najmenej žiakov. Pedagógovia považujú za najväčší problém stále tradičné vyučovanie – túto možnosť označilo až 3,16 % pedagógov. Rozdiel vidíme tiež napríklad pri možnosti nezájmu vedenia školy inovovať vzdelávací proces, pričom k tejto možnosti sa nepriklonil žiaden z pedagógov.

Prieskumom sme preukázali, že je potrebné inovovať vzdelávací proces a viac využívať moderné vyučovacie metódy i informačno-komunikačné technológie. Tohto názoru je až 66,72 % žiakov a všetkých 12 pedagógov (7,59 %). So zápornou možnosťou sme sa stretli len u 5,70 % žiakov. Nakoľko ide o žiakov v tínedžerskom veku, nie je prekvapujúcim zistením, že až 18,99 % z nich označilo možnosť, že ich daná problematika nezaujíma.

2.4. Výsledky primárneho výskumu

Na základe spracovania a následného vyhodnotenia výsledkov primárneho výskumu môžeme overiť správnosť stanovených predpokladov, ktoré boli zadefinované v prípravnej fáze marketingového výskumu.

P1: Maximálne 49 % respondentov využíva internet každodenne. Výskumný predpoklad **sa potvrdil**, pretože iba 25,95 % respondentov sa vyjadrilo, že prichádza do kontaktu s internetom každodenne. Túto možnosť označilo konkrétne 20,25 % žiakov a 5,70 % pedagógov.

P2: Minimálne 55 % respondentov preferuje moderné vzdelávanie s využitím moderných metód a IKT pred tradičnou výučbou. Výskumný predpoklad **sa potvrdil**, pretože až 74,68 % žiakov a 7,59 % pedagógov preferuje moderné typ vzdelávania, čo celkovo predstavuje 82,28 %.

P3: Maximálne 52 % respondentov získava nové vedomosti a zručnosti na internete. Výskumný predpoklad **sa nepotvrdil**, pretože 53,16 % žiakov a 5,70 % pedagógov sa vyjadrilo, že získava nové vedomosti v internetovom prostredí napríklad prostredníctvom služieb online kurzov či sociálnych sietí. Celkovo sa k tejto možnosti priklonilo až 58,86 % respondentov. Výskumný predpoklad môžeme overiť i z pohľadu pedagógov, ktorí získavajú a zdokonaľujú svoje vedomosti samoštúdiom na internete.

P4: Viac ako 65 % respondentov si bude myslieť, že je potrebné inovovať vzdelávací proces na strednej škole. Výskumný predpoklad **sa potvrdil**, pretože až 75,32 % respondentov (67,72 % žiakov a 7,59 % pedagógov) je toho názoru, že je potrebné viac využívať IKT a tým modernizovať vzdelávací proces.

Záver

Môžeme skonštatovať, že na základe uskutočneného primárneho marketingového výskumu sme odhalili nielen súčasnú úroveň moderného vzdelávania vo vybratej vzdelávacej inštitúcii ale i jeho nedostatky, na ktoré by sa škola mala sústrediť, aby sa mohla hrdiť titulom moderná, inovatívna, škola 21. storočia.

Literatúra

- [1] FOJČÍKOVÁ, Monika, Bc.: Návrh webovej stránky pre učebné pomôcky vzdelávacej inštitúcie, DP, Žilinská univerzita v Žiline. FPEDAS; KS, Vedúci diplomovej práce: doc. Ing. KREMEŇOVÁ Iveta, PhD.; Žilina: 2017. 125 s.
- [2] *Teoretické východiská súčasného stavu vo vzdelávaní na Slovensku = Theoretical background of the current state of education in Slovakia* / Iveta Kremeňová - Juraj Fabuš. In: POSTPOINT 2017 [elektronický zdroj] : „Strategy, business and innovation” : [12.] medzinárodná konferencia zástupcov poštových správ a univerzít : Žilina, Slovakia, 23.-24. október 2017 : zborník príspevkov. - Žilina: Žilinská univerzita v Žiline, 2017. - ISBN 978-80-554-1345-7. - CD-ROM, s. 118-128.
- [3] EDUCATION AS A REGIONAL DEVELOPMENT ASPECT, By: Soltes, Viktor; Stofkova, Katarina Repkova; Kutaj, Milan, Conference: 8th International Conference on Education and New Learning Technologies (EDULEARN), Barcelona, SPAIN, ISSN: 2340-1117, Book Series: EDULEARN Proceedings Pages: 3643-3647 Published: 2016

Grantová podpora

Článok vznikol na základe grantovej podpory projektov VEGA 1/0725/17 Výskum životného cyklu startupovej spoločnosti ako základ business modelu startupu sieťového podniku a Ministerstva školstva, vedy výskumu a športu SR.